

Retsudvalget
(Alm. del - bilag 1013)
politi; anklagemyndighed
(Offentligt)

Folketingets Retsudvalg

Christiansborg, den 28. april 2003

I et kommende samråd ønskes en drøftelse af følgende spørgsmål:

- Y. Ministeren bedes redegøre for, hvordan ministeren vil sikre en fuldstændig og uvildig undersøgelse af alle de kritisable forhold i Dan Lyngesagen, herunder fremlægge sit forslag til kommissorium for en sådan undersøgelse.
- Z. Ministeren bedes redegøre for, hvorfor ministeren forsøger at underminere Folketingets værdighed ved at undlade at besvare eller ved at give direkte vildledende oplysninger i besvarelser af spørgsmål fra Folketinget, som det f.eks. skete i besvarelsen af § 20-spørgsmål S 2267 (2001-2002, 2. samling) (vedlagt) af folketingsmedlem Søren Søndergaard (EL).

P.u.v.

Anne Baastrup,
formand.

Til
Justitsministeren
Kopi til Ombudsmanden

(Løbenr. 17730)

Justitsministeriet **RETSDUDVALGET**
Alm. del - bilag 1071 (offentligt)
Civil- og Politiafdelingen

ORIGINAL

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.
MODTAGE

15 MAJ 2003

Central Indlevering

Afsendt med
E-Post 15/5-03

Dato: 15 MAJ 2003
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2003-150-0450
Dok.: LBN25080

+ bilag

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 369 af 13. maj 2003 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del - bilag 993).

Lene Espersen

Lennart Lindblom

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2003-150-0450
Dok.: LBN25112

Besvarelse af spørgsmål nr. 369 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 1062).

Spørgsmål:

”Ad samrådet den 9. maj 2003 om samrådsspørgsmål Y og Z, jf. alm. del - bilag 1013, og samrådsspørgsmål Ø, jf. alm. del - bilag 1043 (Dan Lyngesagen).

Ministeren bedes tilsende udvalget ministerens talepapirer til samrådet.”

Svar:

Det af Justitsministeriet udarbejdede udkast til talepapir, der dannede grundlag for ministerens besvarelse den 9. maj 2003 af samrådsspørgsmål Y-Z og Ø (Alm. del – bilag 1013 og 1043) vedlægges i kopi.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 7. maj 2003
Dok.: LHL20393
Politikontoret

Udkast til tale

til brug for ministerens besvarelse af spørgsmål Z

(Alm. del – bilag 1013) i samråd i Retsudvalget den
9. maj 2003

Spørgsmål Z:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor ministeren forsøger at underminere Folketingets værdighed ved at undlade at besvare eller ved at give direkte vildledende oplysninger i besvarelser af spørgsmål fra Folketinget, som det f.eks. skete i besvarelsen af § 20-spørgsmål S 2267 (2001-2002, 2. samling) (vedlagt) af folketingsmedlem Søren Søndergaard (EL).”

Svar:

Jeg kan sige, at jeg absolut ingen hensigt har til at underminere Folketingets værdighed eller til at give Folketinget mangelfulde eller vildledende besvarelser.

Og jeg må sige, at det er der efter min opfattelse bestemt heller ikke grundlag for at mene, at jeg skulle have gjort.

Der har jo været en ganske betydelig presseomtale vedrørende besvarelsen af det spørgsmål fra Søren Søndergaard, som udvalget sigter til. Og i den forbindelse har jeg også givet udtryk for min opfattelse af sagen.

Når det er blevet anført, at den omtalte besvarelse er forkert eller vildledende, skyldes det, at besvarelsen indeholder oplysning om, at PET ikke har været i direkte kontakt med Dan Lyngge, og at det efterfølgende i pressen har været omtalt, at der har været en sådan kontakt.

Besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål er relateret til den presseomtale, der sidste forår havde været af Dan Lynges samarbejde med politiet, og hvoraf bl.a. var fremgået, at Dan Lynge havde haft kontakt til politiet og videregivet en række oplysninger fra rockermiljøet.

Som det fremgår af besvarelsen, havde PET i en række sammenhænge været involveret i den politimæssige indsats i forhold til rockerkriminaliteten.

Og som det også fremgår af besvarelsen, meddelte chefen for PET mig, at han havde talt med nuværende og tidligere ansatte og søgt oplyst, om man havde været i direkte kontakt med Dan Lynge i forbindelse med denne indsats. Der fremkom – som det er anført i svaret – ikke oplysninger om, at dette var tilfældet.

Som sagt har det efterfølgende i pressen været omtalt, at der har været en direkte kontakt mellem PET og Dan Lynge – ikke i forbindelse med den politimæssige indsats i forhold til rockerkriminaliteten, men i en anden sammenhæng.

Dette spørgsmål er ikke et spørgsmål, som jeg har udtalt mig om i den nævnte besvarelse over for Søren Søndergaard.

Og efter min opfattelse fremgår det ganske klart af besvarelsen, hvad det er for forhold, som besvarelsen angiver at indeholde oplysninger om.

Jeg har måttet konstatere, at nogen ikke deler den opfattelse. Omvendt har jeg også tilladt mig at notere, at professor Jens Peter Christensen fra Århus Universitet i forbindelse med pressens omtale af sagen [i Politiken den 29. april] er citeret for den opfattelse, at det er et meget, meget smukt svar, som præciserer sine egne forudsætninger.

Der kan måske i den forbindelse være anledning til mere generelt at pege på følgende i relation til besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål og i forhold til andre spørgsmål, som vedrører PET's virksomhed.

Det forholder sig jo helt generelt sådan i forhold til spørgsmål om efterretningstjenesternes virksomhed, at muligheden for at give oplysninger om denne virksomhed i sagens natur vil være begrænset som følge af de særlige hensyn til fortrolighed, der gør sig gældende. Sådan må det nødvendigvis være, hvis efterretningstjenesterne skal kunne fungere.

Omvendt ser jeg ingen grund til – hvis hensynene til tjenestens virksomhed tillader det – at det skulle være udelukket at videregive oplysninger om forhold vedrørende PET, blot fordi der er tale om en efterretningstjeneste.

Derfor kan jeg også kun tilslutte mig, at man – som det er sket gennem de seneste år – i det omfang det er muligt, videregiver oplysninger om forhold vedrørende tjenestens virksomhed f.eks. i forbindelse med besvarelse af spørgsmål fra Folketinget.

Det siger sig selv, at denne videregivelse af oplysninger i sit indhold og i sin form må ske på en sådan måde, at følsomme oplysninger ikke – hverken direkte eller indirekte – kompromitteres, og at PET ikke mister sin troværdighed i forhold til sine samarbejdsparter og kilder.

Derfor må der også foretages en nøje vurdering af, om det i det enkelte tilfælde vil være muligt at give oplysninger vedrørende PETs virksomhed, og i givet fald præcis hvilke oplysninger der kan gives.

Det kræver en nøje afgrænsning og præcision – sådan som det efter min opfattelse også er sket og er kommet til udtryk i besvarelsen af spørgsmålet fra Søren Søndergaard.

Som jeg skal vende tilbage til om et øjeblik, er det jo i øvrigt nu sådan, at den undersøgelseskommission, der nedsettes i anledning af Dan-Lynge sagen – efter det kommissorium, der er oversendt til udvalget – bl.a. vil have til opgave at undersøge forhold vedrørende PET og Justitsministeriet, og herunder også oplysningerne i den omhandlede besvarelse af spørgsmålet fra Søren Søndergaard.

Jeg vil ikke på nuværende tidspunkt sige mere om det punkt, men gå videre til de spørgsmål, som udvalget har stillet til kommissionsundersøgelsen.

Justitsministeriet

Dato: 6. maj 2003
Dok.: JSS20197
Lovafdelingen

Udkast til besvarelse af samrådsspørgsmål Y og Ø af
28. april og 6. maj 2003 fra Folketingets Retsudvalg
(Alm. del – bilag 1013 og 1043)

Spørgsmål Y:

”Ministeren bedes redegøre for, hvordan ministeren vil sikre en fuldstændig og uvildig undersøgelse af alle de kritisable forhold i Dan Lynge-sagen, herunder fremlægge sit forslag til kommissorium for en sådan undersøgelse.”

Spørgsmål Ø:

”Ministeren bedes redegøre for udformningen af udkastet til kommissorium for en undersøgelseskommission i Dan Lynge-sagen, jf. alm. del — bilag 1032.”

Svar:

1. Jeg vil tillade mig at give en samlet besvarelse af spørgsmål Y og Ø.

Og i den forbindelse vil jeg gerne indlede med at sige tak til udvalget for, at vi på denne måde får lejlighed til sammen at drøfte formen for og indholdet af den kommende kommissionsundersøgelse af Dan Lynge-sagen.

Jeg har jo også tidligere tilkendegivet, at jeg er helt indstillet på at lytte til forslag og kommentarer, inden kommissoriet for undersøgelsen gøres helt færdigt.

Jeg har medbragt kopier af udkastet til kommissorium, som kan deles ud til de medlemmer, der ønsker det.

2. Som Retsudvalget ved, traf jeg for et par uger siden beslutning om, at Dan Lynge-sagen skulle undersøges af en undersøgelseskommission efter de nærmere regler i den lov om undersøgelseskommissioner, som Folketinget vedtog i 1999.

Baggrunden for min beslutning var, at det ved en samlet gennemgang af de retlige rammer for den statsadvokatundersøgelse af sagen, som jo ellers var i gang, viste sig, at der ville kunne være spørgsmål i sagen, som ikke kunne forventes belyst fuldt ud.

Gennemgangen viste også, at der ville kunne opstå en række inhabilitetsspørgsmål i forbindelse med undersøgelsen, og at sagen i øvrigt ville berøre så mange ledende personer inden for politiet og anklagemyndigheden, at det vanskeligt kunne forventes, at der i offentligheden

ville være den nødvendige tillid til resultatet af undersøgelsen.

Jeg har ved adskillige lejligheder tilkendegivet, at der ikke må være tvivl om, at der i denne sag – hvor der har været fremsat så mange påstande om kritisable forhold – gennemføres en uvildig undersøgelse, der kommer helt til bunds.

Derfor traf jeg beslutning om at nedsætte en egentlig undersøgelseskommission, der jo som bekendt er den "skarpeste kniv i skuffen", vi har, når det gælder om at afdække forhold i den offentlige forvaltning.

Jeg har da også opfattet det således, at der i Folketinget har været fuld opbakning til min beslutning.

3. Hvad er det så, der skal undersøges af kommissionen?

Det korte svar på det spørgsmål er, at det skal hele Dan Lynge-sagen.

I det udkast til kommissorium, som jeg har sendt til Retsudvalget, er det angivet på den måde, at kommissionen – og jeg citerer – skal "undersøge og redegøre for det samlede begivenhedsforløb, som knytter sig til politiets samarbejde med Dan Lynge såvel i forbindelse med efterforskning og bekæmpelse af rockerkriminalitet som i andre sammenhænge." Det er også angivet, at undersøgelsen skal omfatte – og jeg citerer igen – "dels politiet – herunder Politiets Efterretningsstjeneste – dels andre relevante myndigheder, herunder den overordnede anklagemyndighed og Justitsministeriet."

Når beskrivelsen af, hvilke forhold og myndigheder kommissionen skal undersøge, er gjort så bred, som den er, et det netop for at sikre, at kommissionen kan tage ethvert spørgsmål og forhold op, der knytter sig til det,

som i den offentlige debat er betegnet som "Dan Lyngesagen".

4. Det er i udkastet til kommissorium så videre angivet, at kommissionens undersøgelse og redegørelse bl.a. skal omfatte de påstande om kritisable forhold i sagen, som er fremkommet i medierne og den offentlige debat. Og der er givet nogle eksempler på sådanne påstande.

Det drejer sig – som medlemmerne kan se – om, hvorvidt der skulle have været tale om agentvirksomhed i strid med retsplejelovens regler, hvorvidt politiet ikke skulle have reageret tilstrækkeligt på Dan Lynges oplysninger om bl.a. forestående rocker-attentater, hvorvidt der uberettiget skulle være udbetalt "dusører" til Dan Lynges, hvorvidt anklagemyndigheden – som "beta-ling" for Dan Lynges bistand – uberettiget skulle have undladt at retsforfølge ham i anledning af strafbare forhold, og hvorvidt Justitsministeriet i et svar af 12. juni 2002 til Søren Søndergaard skulle have afgivet urigtige

oplysninger om kontakter mellem Dan Lynge og politiet.

Det er meget vigtigt at fremhæve, at det, der her er tale om, alene er eksempler på, hvad kommissionen skal undersøge. Vi har i Justitsministeriet ment, at det var på sin plads på denne måde at gøre det helt klart, at de forhold, som i den offentlige debat om sagen har været særligt fremhævet, vil blive belyst og vurderet – men det ændrer ikke ved, at det er hele Dan Lynge-sagen, der skal undersøges.

Der ligger således ikke i disse eksempler nogen som helst begrænsning i, hvad kommissionen kan tage op til undersøgelse.

5. Det er altså de forhold, som kommissionen skal undersøge og redegøre for.

På baggrund af denne undersøgelse og redegørelse skal kommissionen herefter – som det hedder i kommissoriet – foretage "retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar."

Det betyder på almindeligt dansk, at kommissionen skal vurdere, om der er nogen af de involverede parter, som har pådraget sig et retligt ansvar. Der er altså tale om det, som man betegner som en ansvarsundersøgelse.

6. Et andet spørgsmål, som der – helt forståeligt – har været opmærksomhed om, er, hvordan medlemmerne af kommissionen skal udpeges.

Det følger af loven om undersøgelseskommissioner, at kommissionen – når der som her skal gennemføres en ansvarsundersøgelse – skal bestå af mindst tre medlemmer.

Efter min opfattelse er det rigtige herefter, at kommissionen kommer til at bestå af en dommer som formand og herved af en advokat og en repræsentant for universiteterne. Det er for mig at se den bedste måde at sikre, at den sagkundskab, der kræves i en sag som den foreliggende, vil være repræsenteret.

Justitsministeriet vil derfor snarest sende det endelige kommissorium til de to landretspræsidenter og til Advokatrådet og de juridiske fakulteter ved Københavns og Århus Universitet med anmodning om indstilling af medlemmer til kommissionen.

Det vil selvsagt – i overensstemmelse med de nærmere regler i lov om undersøgelseskommissioner – blive sikret, at medlemmerne opfylder lovens krav om uafhængighed, uvildighed og habilitet.

7. I øvrigt gælder, at kommissionens undersøgelse vil foregå i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i lov om undersøgelseskommissioner.

Det betyder bl.a., at kommissionen inden for lovens rammer vil have adgang til samtlige relevante dokumenter i sagen og til – under vidneansvar – at afhøre de implicerede enkeltpersoner.

8. Jeg håber, at Retsudvalget kan være enig med mig i, at vi hermed har sikret os den grundigst tænkelige undersøgelse af Dan Lynge-sagen.

Jeg svarer naturligvis meget gerne på de spørgsmål, som udvalget måtte have til det, som jeg har anført her, ligesom jeg som sagt også i øvrigt meget gerne hører udvalgets synspunkter.